Lietas Nr. C34056416
Lietas arhīva Nr. C-0124-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2017.gada 28.februārī

Saldus rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Ozola
ar tiesas sēžu sekretāri I.Āboliņu,
piedaloties prasītājas SIA "B2Kapitaļ" pilnvarotajam pārstāvim /pers.N/, atbildētājam /pers. A/ un viņa pilnvarotajam pārstāvim /pers.D/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "B2Kapitaļ" prasībā pret /pers. A/ par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 1.augustā SIA "B2Kapitaļ" iesniedza tiesā prasības pieteikumu par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu pret /pers. A/. Prasības pieteikumā norādīts, ka 25.08.2009. starp AS "Latvijas Krājbanka" (turpmāk – aizdevējs), un atbildētāju (turpmāk – aizņēmējs) noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.KL10-09-X-041 (turpmāk – Līgums). Ar līgumu nodibinātā saistība paredz, ka aizdevējs aizdod aizņēmējam aizdevuma summu LVL 3782,14 apmērā, savukārt aizņēmējs veic aizdevuma summas atmaksu pa daļām veicot ikmēneša maksājumus līdz katra mēneša 25.datumam. Maksājumi patēriņa kredīta atmaksai un procentu samaksai (izņemot pēdējo maksājumu) tiek noteikti kā vienādi mēneša maksājumi. Pēdējo maksājumu veido patēriņa kredīta neatmaksātā daļa un uzkrātie procenti un šis maksājums var atšķirties no līgumā norādītā mēneša maksājuma apmēra. Aizdevuma atmaksas beigu termiņš pamatojoties uz līguma 4.3.punktu noteikts 25.08.2015.

Atbilstoši līguma noteikumiem par aizdevuma summas izmantošanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 30 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas. Procenti par aizdevuma summas izmantošanu tiek aprēķināti no neatmaksātās aizdevuma summas par katru kalendāro dienu sākot no aizdevuma izsniegšanas dienas. Procenti maksājami par iepriekšējo periodu līdz katra mēneša 25.datumam.

Atbilstoši līguma 5.5.punktam un līguma noteikumu 7.1.punktam par noteikto maksājumu kavēšanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam līgumsodu 0,5 % dienā no savlaicīgi neapmaksātās maksājuma summas.

Aizdevējs ir izpildījis ar līgumu nodibināto saistību un 25.08.2009. ir ieskaitījis aizdevuma summu LVL 3782,14 apmērā aizņēmēja norēķinu kontā.

Ņemot vērā to, ka saskaņā ar līguma nosacījumiem aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš ir iestājies 25.08.2015., un to, ka no līguma izrietošās saistības nav izpildītas, aizņēmēja parāda saistības uz 25.07.2016. ir 11069,02 EUR, ko veido 5270,96 EUR pamatparāds, 5270,96 EUR nolīgtie procenti par aizdevuma summas izmantošanu, procentu likme 30 % gadā, aprēķināti no 25.01.2010. līdz 25.08.2015., 527,10 EUR līgumsods par maksājumu kavējumu, līgumsoda procentuālā likme 0,5 % dienā, aprēķināts no 25.01.2010. līdz 25.08.2015. (līgumsods 10 % apmērā no pamatparāda 5270,96 EUR).

Visi aizņēmēja veiktie maksājumi ir ieskaitīti atbilstoši Civillikuma 1843.panta noteikumiem vispirms vēl nenomaksātos procentos.

2013.gada 8.martā starp likvidējamo akciju sabiedrību "Latvijas Krājbanka" kā pārdevēju no vienas puses un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "B2Kapitaļ", reģistrācijas Nr.40103645131, kā uzņēmuma ieguvēju, no otras puses, ir noslēgts Uzņēmuma pārejas līgums par likvidējamās akciju sabiedrības "Latvijas Krājbanka" patēriņa kredītu kredītportfeli, kas tostarp paredz, ka visas prasījuma tiesības pret atbildētājiem, tai skaitā pamatparāda, procentu, līgumsoda prasījums ir nodotas uzņēmuma ieguvējam sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "B2Kapitaļ". Finanšu un kapitāla tirgus komisija 2013.gada 7.jūnijā ir pieņēmusi lēmumu par atļaujas sniegšanu Uzņēmuma pārejas līguma slēgšanai.

10.09.2013. Atbildētājam uz deklarēto dzīves vietu ir nosūtīts paziņojums par LAS "Latvijas Krājbanka" patēriņa kredītportfeļa nodošanu SIA "B2Kapitaļ" un jauno maksājumu veikšanas kārtību.

Prasītāja jau bija vērsusies tiesā pēc piekritības ar pieteikumu pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Tā kā brīdinājuma izsniegšana atbildētājam nav bijusi iespējama, tad 24.03.2016. pieteikums atstāts bez izskatīšanas.

Prasības pieteikumā lūgts tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai 11069,02 EUR, ko veido pamatparāds 5270,96 EUR, nolīgtie procenti 5270,96 EUR, līgumsods 527,10 EUR, tiesas izdevumus 650,56 EUR – valsts nodevu 645,86 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus (6 % gadā) par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai). Prasība celta uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1651., 1652.panta pirmās daļas 3.punkta, 1716., 1717., 1720.panta 2.punkta, 1753., 1756., 1757., 1765., 1934., 1943., 1946.panta pamatiem.

Atbildētājs iesniedzis paskaidrojumu par prasību, paskaidrojot, ka prasība ir nepamatota un pilnībā noraidāma. 2009.gada 25.augustā starp atbildētāju AS "Latvijas Krājbanka" ticis noslēgts Patēriņa kredīta līgums, saskaņā ar kuru atbildētājam aizdota naudas summa LVL 3782,14. Prasītāja norādījusi, ka atbildētājs savas no patēriņa kredīta pielīgtās saistības nav izpildījis un aprēķinājusi kopējo parādu uz 2016.gada 25.jūliju 11069,02 EUR, ko veido pamatparāds 5270,96 EUR, nolīgtie procenti par aizdevuma summas izmantošanu 5270,96 EUR, kā arī līgumsods 527,10 EUR.

Uzskata, ka konkrētajā prasības tiesvedībā, tiesai nav juridiska pamata attiecībā uz atbildētāju piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekli par parāda piedziņu un līdz ar to arī taisīt spriedumu par prasības apmierināšanu.

Atbildētājs norāda, ka attiecībā uz prasītāja civilajām tiesībām nav konstatējams tiesību aizskārums, jo ir iestājies parāda prasījuma noilgums. Bez Civillikuma noteikumiem lietā ir piemērojami arī Komerclikuma nosacījumi, kuri paredzēti **Komerclikuma 406.pantā.** Iepriekš minētais Komerclikuma pants spēkā stājās 2010.gada 1.janvārī. Līgumiskās attiecības starp prasītāju atbildētāju tika nodibinātas 2009.gada 25.augustā. Atbilstoši minētajam Komerclikuma pantam par noilgumu termiņu komercdarījumos var konstatēt, ka prasītājai bija jāceļ pret atbildētāju prasība trīs gadu termiņā, skaitot no

tiesību aizskāruma izdarīšanas brīža.

No prasītāja prasības pieteikumam pievienotā parāda aprēķina ir redzams, ka atbildētājs savas saistības nav pildījis jau sākot no 2010.gada. Līdz ar to prasītājai savus prasījumus vajadzēja izvirzīt 2013.gadā. Taču konkrētajā gadījumā prasītāja prasību ir cēlusi 2016.gada 25.jūlijā, pieļāvusi triju gadu noilguma iestāšanos un prasītājai vairs nav juridiska pamata attiecībā pret atbildētāju izvirzīt juridiska rakstura iebildes.

Ņemot vērā minēto, konkrētās prasības tiesvedības ietvaros atbildētājs norāda, ka uzstāj uz noilguma institūta piemērošanu, jo likumdevējs civilo tiesību aizskāruma fakta esamību vai neesamību cita starpā ir pakļāvis arī šādam juridiskam kritērijam.

Uzskata, ka prasītājas izvirzītais prasījums par procentu piedziņu ir nepamatots. Konkrētajā gadījumā prasītāja vēlas piedzīt procentus par aizdevuma lietošanu apjomā, kas ir identisks pamatsummas lielumam. Prasītāja apzināti ir vilcinājusies izvirzīt pret atbildētāju civiltiesiska rakstura pretenzijas, lai procentu kapitāls tiktu augļots līdz pamatsummas apjomam. Prasītāja zināja, ka no atbildētāja ilgstoši netiek saņemti maksājumi. Līdz ar to šādu procenta apjoma prasījumu nevar uzskatīt par likumīgu.

Prasītājas SIA "B2Kapital" pilnvarotais pārstāvis Juris Ņikiforovs tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un paskaidroja, ka noprasītājas puses saistības ir izpildītas. Darījuma rezultātā atbildētājam izsniegts patēriņa kredīts un atbildētājam bija zināmi līguma nosacījumi un līguma darbības beigu termiņš – 2015.gada 25.augusts. Par aizdevuma izmantošanu tika pielīgti līgumiskie procenti 30 % gadā. Par aizdevuma atmaksas kavējumu prasītājs ir aprēķinājis un lūdzis piedzīt likumiskos nokavējuma procentus pamatkapitāla summas apmērā un saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsodu, kurš nepārsniedz 10 % apmēru no aizdevuma pamatsummas. Norādīja, ka līguma darbības termiņam izbeidzoties, prasītāja 2016.gada 24.martā atbilstoši Civillikuma 1896.pantam ir iesniegusi pieteikumu sakarā ar parāda atgūšanu saistības piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā. Atbildētājam ticis paziņots par saistību pāreju prasītājam no AS "Latvijas Krājbanka", taču prasītāja nav no līguma pirms termiņa atkāpusies. Tāpēc šajā lietā nav piemērojams noilgums, jo saistība beigusies 2015.gada 25.augustā un trīs gadu termiņš no šī laika nav notecējis.

Atbildētāja/pers. A/ pilnvarotais pārstāvis Kristaps Sautiņš tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību neatzīst, jo uzskata, ka prasība noraidāma dēļ Komerclikumā 406.pantā noteiktā noilguma iestāšanās. Aizdevuma atmaksu atbildētājs faktiski nav veicis jau kopš 2010.gada 25.februāra. Līdz ar to no atbildētāja puses attiecībā pret prasītāju ir noticis civiltiesisks aizskārums. Prasītāja tikai 2016.gadā iesniegusi pieteikumu parāda piedziņai. Aizdevējs ir pieļāvis, ka viņa kontā neienāk nauda – netiek pildītas līguma saistības, taču neko nav darījis. Lietā nav iesniegti nekādi pierādījumi, ka prasītāja ir atgādinājusi par parādu. Norāda, ka līgumā nav atrunāta rīcība, ja aizdevējs neizmanto savas aizdevēja tiesības pie līguma pārkāpumiem. Atbildētāja ieskatā noilguma termiņš saskaņā ar Civillikuma 1896.panta nosacījumiem ir skaitāms no tās dienas, kad atbildētājs nav sacis pildīt savas uzņemtās saistības, tātad no 2010.gada 25.februāra.

Motīvu daļa

Uzklausot pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un izvērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs ir apstrīdējis pret viņu celto prasību.

Kā izriet no izraksta 2013.gada 8.marta līguma par uzņēmuma pāreju, izraksta no pielikuma Nr.1 līgumam par uzņēmuma pāreju, AS „Latvijas Krājbanka" ir nodevusi savas prasījuma tiesības pret atbildētāju pēc Patēriņa kredīta līguma Nr. RV50-11-P-008 prasītājai. Finanšu un kapitāla tirgus komisija 2013.gada 7.jūnijā ir pieņēmusi lēmumu par atļaujas sniegšanu uzņēmuma pārejas līguma slēgšanai (lietas 22., 23., 24.lapa).

2013.gada 6.septembrī atbildētājam ir nosūtīts paziņojums par LAS „Latvijas Krājbanka" patēriņa kredītportfeļa nodošanu SIA „B2Kapital" un jauno maksājumu veikšanas kārtību uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu (lietas 17.-19.lapa).

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Civillikuma 1511. pants noteic, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka 2009.gada 25.augustā starp AS "Latvijas Krājbanka" un /pers. A/ tika noslēgts Patēriņa kredīta līgumu Nr.KL10-09-X-041, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu LVL 3782,14 apmērā ar procentu likmi 30 % gadā. Par aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņu tika noteikts 2015.gada 25.augusts (lietas 13.-14.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Aizdevuma izsniegšanas faktu atbildētājam pierāda Konta izraksts (lietas 15.lapa).

Tādējādi starp pusēm ir noslēgts Civillikuma 1934. pantam atbilstošs aizdevuma līgums, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, tajā skaitā atbildētājam apņemoties atdot aizdevumu un maksāt procentus līgumā noteiktajā kārtībā, apmērā un termiņos. Minētais atbilst arī Civillikuma 1943. pantā paredzētajam, proti, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis un Civillikuma 1946. panta nosacījumiem par pienākumu maksāt procentus par aizdevumu, ja tie norunāti.

Patēriņa kredīta līguma 8.1.1.punkts nosaka, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt saņemto aizdevumu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt cita līgumā un noteikumos noteiktās saistības.

Prasītāja savas ar līgumu uzņemtās saistības ir izpildījusi – izsniegusi atbildētājam aizdevumu ar noteiktu bankas apstiprinātu limitu, savukārt atbildētājs savas saistības nav pildījis pienācīgi, sakarā ar ko ir izveidojies aizdevuma pamatparāds, kas prasības pieteikuma iesniegšanas dienā ir 5270,96 EUR.

Prasītāja ir lūgusi no atbildētāja piedzīt procentus 5270,96 EUR apmērā par laiku no 2010.gada 25.janvāra līdz 2015.gada 25.augustam.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar līguma pamatnoteikumu 4.5.punktu puses ir vienojušās, ka procentu likme ir 30 % gadā. Patēriņa kredīta līguma 5.punkts nosaka, aizdevuma atmaksas un procentu maksas kārtību.

Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013 norādīts, ka no līguma izbeigšanas brīža zūd līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai, bet, tā kā kapitāls atrodas pie citas personas, no līguma izbeigšanas brīža prasītājam ir tiesības uz likumiskajiem procentiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 1753. pantu.

Tiesa pievienojas judikatūrā izteiktajam viedoklim, ka prasītājai ir tiesības saņemt līgumiskos procentus, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanās brīdim. Proti, ja līgums izbeigts, zūd pamats pielīgto procentu aprēķināšanai pēc līguma izbeigšanas. Konkrētajā gadījumā prasītāja nav vienpusēji atkāpusies no līguma, taču līgums bija noslēgts uz konkrētu termiņu un, beidzoties līguma termiņam, atbildētājam vairs nav jāmaksā līgumā pielīgtie jeb

līgumiskie procenti.

2016.gada 9.februārī prasītāja vērsusies Saldus rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kā saistības pamatojumu norādot Patēriņa kredīta līgumu Nr.KL10-09-X-041 par kopējo summu 11297,87 EUR (lietas 20.-21.lapa), pieteikums saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{6} pantu atstāts bez izskatīšanas.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 527,10 EUR apmērā.

Patēriņa kredīta līguma 5.5., 7.punktos noteikts, ka par termiņā neatmaksātu aizdevumu vai tā daļu un/vai nesamaksātiem procentiem aizņēmējam jāmaksā līgumsods 0,5 % dienā no termiņā nesamaksātās summas. Līgumsods 527,10 EUR aprēķināts par laika periodu no 2010.gada 25.janvāra līdz 2015.gada 25.augustam (lietas 10.-11.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Savukārt Civillikuma 1720.pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.

Atbilstoši judikatūrai *(skatīt piemēram, LR Augstākās tiesas Senāta 2008. gada 14. maija spriedumu lietā Nr. SKC-212, 2009. gada 28. janvāra spriedums lietā Nr. SKC-19, 2009. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. SKC-161)* jautājums par līgumsoda taisnīgumu un samērīgumu ar pieļautā pārkāpuma smagumu, kas nav īpaši regulēts Latvijas likumos, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem. Izvērtējot līgumsoda apmēru, tiesa atzīst, ka prasītājas pieprasītais līgumsods vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā, ņemot vērā, ka līgumsods aprēķināts, ievērojot Civillikuma 1716. panta trešajā daļā noteikto ierobežojumu – tas nepārsniedz 10% no pamatparāda. Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst līgumsodu par samērīgu un taisnīgu sankciju, ievērojot arī to, ka līgumsods aprēķināts atbildētāja rīcības, t.i., pieļautā nokavējuma rezultātā. Līgumsods ir taisnīgs, samērīgs attiecībā pret kavētajiem maksājumiem, tas nav vērtējams pārmērīgs un tas atbilst Civillikuma 1. pantā ietvertajam labas ticības principam, līdz ar to nav pamata tā samazināšanai vai parādnieka atsvabināšanai no pienākuma to maksāt saskaņā ar Civillikuma 1721. pantu. Līgumsoda samazināšanai nav pamata arī tā aprēķinātā perioda saīsināšanas dēļ, jo līgumsoda apmērs līdz līguma izbeigšanās dienai pārsniedz 10 % no pamatparāda summas. Ņemot vērā minēto prasītāja pamatoti aprēķinājusi līgumsodu par laiku no 2010.gada 25.janvāra līdz līguma izbeigšanas dienai, proti, 2015.gada 25.augustam 527,10 EUR.

Atbildētājs paskaidrojumā norādījis un tā pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību neatzīst un tā ir noraidāma Komerclikuma 406.pantā noteiktā noilguma dēļ. Atbildētāja ieskatā noilguma termiņš sācis tecēt no 2010.gada 25.februāra kad atbildētājs /pers. A/ sācis kavēt Patēriņa kredīta līgumā noteiktos maksājumus, jo prasītāja atbildētāja ieskatā nav izmantojusi Civillikuma 1896.pantā noteiktās tiesības.

Tiesa atbildētāja izdarīto secinājumu atzīst par nepamatotu sekojošu motīvu dēļ. Ņemot vērā, ka Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā *lex specialis* attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

Savukārt Komerclikuma D daļas 389.pantā noteikts, ka, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Ievērojot minētās tiesību normas, lietas izskatīšanas gaitā konstatētos faktus, tiesa atzīst, ka vispirms vērtējamas prasītājas prasījuma tiesības atbilstoši Komerclikuma normām, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījumu dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Komerclikuma 406.pants (likuma redakcijā, kas stājās spēkā 2010.gada 1.janvārī) nosaka, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš, bet Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punkts nosaka, ja līdz 2010.gada 1.janvārim Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet komerclikuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais 3 gadu noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Lietas izskatīšanas gaitā tiesai netika iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu Komerclikumā noteiktā noilguma termiņa tecējuma sākumu, jo no prasītājas un atbildētāja puses nav iesniegti nekādi pierādījumi tam, ka prasītāja būtu vienpusēji atkāpusies no līguma un brīdinājusi atbildētāju par nepieciešamību samaksāt visu saņemto aizdevumu sakarā ar būtiskiem līguma nosacījumu pārkāpumiem no atbildētāja puses.

Bez tam tiesa norāda, ka Patēriņa kredīta līguma 9.punkts noteic ne tikai aizdevēja tiesības izbeigt Līguma darbību (9.1., 9.2. punkts). Iepriekš minētā līguma 9.4.punkts paredz arī ierosināt Līguma darbības izbeigšanu arī Aizņēmējam (atbildētājam /pers. A/).

Atbildētājs visu Līguma darbības laiku līdz 2015.gada 25.augustam ir lietojis aizdevēja naudas līdzekļus, nav centies risināt jautājumu par aizdevuma atdošanu, nav maksājis procentus par aizdevuma lietošanu un nekādā veidā nav centies sazināties ar prasītāju, ierosinājis izbeigt līguma, atmaksājot visu aizdevuma summu pirms termiņa, sakarā ar viņa ieskatā neizdevīgiem līguma nosacījumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem – lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem – lai termiņš jau būtu notecējis [...].

Iztekot 2009.gada 25.augustā noslēgtā Patēriņa kredīta līguma Nr. KL10-09-X-041 darbības termiņam, prasītāja 2016.gada 9.februārī vērsās Saldus rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Tā kā brīdinājuma izsniegšana atbildētājam nav bijusi iespējama, tad 24.03.2016. pieteikums atstāts bez izskatīšanas (lietas 20.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1904.pantu prasības celšana pārtrauc visas saistību tiesības noilgumu, kaut arī tā būtu papriekš celta tikai par šās tiesības noteiktu daļu.

Civillikuma 1903.pants nosaka, ja ar prasības celšanu uzsākto lietu prasītājs neturpina, tad noilguma tecējums atkal atjaunojas no tās dienas, kad viņam vajadzējis lietu tālāk virzīt, t.i., no pēdējā viņam noliktā un viņa garām palaistā termiņa. Šā jaunā noilguma termiņš vienmēr ir desmit gadu, kaut arī pirmējais būtu bijis īsāks.

Tiesas ieskatā pieteikums par saistības piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā pielīdzināms Civillikuma 1903. un 1904.pantā minētajai prasības celšanai, jo prasītāja ir veikusi tiesību izlietošanu, ceļot prasību tiesā, kas pārtrauc noilgumu, pie kam jau notecējušais laiks vairs nav ieskaitāms un sāk

tecēt jauns noilguma termiņš saskaņā ar Civillikuma 1902.pantu.

No minētā secināms, ka Komerclikuma 406.pantā minētais noilguma termiņš nekad nav bijis iestājies, jo iestājušies Civillikuma 1903.panta nosacījumi, ka noilguma tecējums atjaunojas no tās dienas, kad vajadzēja lietu tālāk virzīt.

Līdz ar to atbildētāja apgalvojums, ka lietā ir iestājies noilgums saskaņā Komerclikuma 406.pantu ir nepareizs.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktajam, pierādīšanas pienākums (lat. *onus probandi* – pierādījumu nasta) vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 72.lpp.*).

Civilprocesa likuma 190.panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Tiesa atzīst, ka prasītāja pilnībā ir pierādījusi sava prasījuma pamatotību, tādēļ ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams aizdevuma pamatparāds 5270,96 EUR, nolīgtie procenti par laiku no 2010.gada 25.janvāra līdz 2015.gada 25.augustam 5270,96 EUR un līgumsods par maksājumu kavējumiem 10 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 527,10 EUR par laiku no 2010.gada 25.janvāra līdz 2015.gada 25.augustam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu 645,86 EUR (lietas 7.,8.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (lietas 9.lapa), pavisam kopā 650,56 EUR. Tiesa atzīst, ka minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta noteikumiem, lietas izskatīšanas gaitā radušies izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem 9,75 EUR apmērā (lietas 2.lapa).

Tā kā prasītāja pirms prasības celšanas samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, nesamaksātā summa 5,05 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu piedzenama valsts labā no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesa nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no tā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,97. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

SIA "B2Kapital" prasību pret /pers. A/ apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, parādu 5270,96 EUR (pieci tūkstoši divi simti septiņdesmit *euro* 96 centi), procentus 5270,96 EUR (pieci tūkstoši divi simti septiņdesmit *euro* 96 centi) par laika periodu no 2010.gada 25.janvāra līdz 2015.gada 25.augustam, līgumsodu 527,10 EUR (pieci simti divdesmit septiņi *euro* 10 centi) un tiesāšanās izdevumus 650,56 EUR (seši simti piecdesmit *euro* 56 centi), samaksu veicot SIA "CREDITREFORM LATVIJĀ", reģistrācijas Nr.40003255604, kontā LV67HABA0551036916332, maksājuma mērķis - inkasso 1309047833.

Noteikt SIA „B2Kapital" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neatmaksātās galvenā parāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,05 EUR (pieci *euro* 05 centi), kuri iemaksājami tiesas rēķinā norādītajā kontā: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietas arhīva Nr. C-0124-17/2, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Saldus rajona tiesā.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.